

قدرت مند اره

لکوک
میر گلزار خان موی

وفاقى حكومت و انگ و وزارت منصابى پهرى كلك و گون

بلوچى اكيڈمى كوئٹہ

قدرتِ بندارہ

پرچ

میر گلزار خان مری

ایم۔ اے۔ ایل ایل بی۔ بی ایس سی (اے) ایچ

گندوچہ کنوئیں

آغا پیر نصیر خان : عزیز محمد بیگ

حاجی عبدالقیوم پرچ : نور ساجدی

بلوچ ایڈیٹورس

کلیں حق پہ بلوچی اکیڈمی کوٹھٹہ

بھاپ کنوڑ
بھاپ جاہ
سری وار

۱۹۸۲

یک ہزار

۳ روپے

محمد عارف

لیکھ

بہا

کتابت

قدرت و مدارہ

اے شریفیگی مزن و پراہن دنیا گون ہزاریں رنگ دگونا فاناں دت
 یک جنت اے شرف مت ہزاریں بھیہر داریت۔ کدی تہار و آندھار
 کدی ماہ گون وقی مانغاں۔ جاہے استارانی شمال انت۔ ماہ جاہے فرخ
 جاہے چاڑدہی جاہے تہار ماہ ماہ، گو ۶ تہاری۔ آزمان ۶ سہیں ۶ استار
 جاہے در کفیت۔ جاہے ڈوبان بیت۔ مچیس پور گرانڈ ۶ درک سکندر
 ۶ استار۔ سواد تر ہین انت۔ کہ ماہ ۶ ہجی ۶ جرڈ جھمبر دے
 بیت۔ ماہ او جرڈانی لکان لونی جاہے ماہ سہرا انت۔ آغدے جڑاں
 اہیں۔ جاہے زیات جڑانی اندر ۶ چوش گذرخ ۶ کیت۔ کہ دستیں اسناد
 ماہ پچکا انت۔

روش کہ ٹک ۶ دات لہ ماہ او اُستار گار بنت۔ چیارین چنڈاں
 روشنائی او روشنائی بیت۔ روش در کفغ ۶ دخت ۶ آس ۶ سہری کہنو
 بیت۔ پورغ ۶ گوشتن ۶۔

سہ در کیفیت روش ء کافرہ استار

کیت چوتیر دھوری جلسگان ء

روش دے بازی رنگاں زیریت ۔ بانگھ او بیگھ ء اے زرد جھان

بیت ۔ چو کہ سُہر و تنگو ء یک گڑدیں کہنوں اے نیم روش ء باز جلسکون

روش دے گوں جڑاں مختلفیں رنگاں کشیت ۔ جڑا کہ بنت تہ آ زمان

ہندے ء بگی ، زرد ۔ سُہر ۔ سوز ۔ نیل ، سیاہ او دہی رنگ گندغ ء

کانیت ۔ تڑپاں رند آ زمان ء درین دتی ۔ دتی جند ء

ہزاریں خوبورتی آں گوں اگہ کیت درین ء گوں ماہ گوگ ء یاد کیت

او سوہری ء گندگ ء گوں آبدیں جڑاں جکتغیں درین جڑاں

بہجی ء چیلک کنو غیں گردک ، پرا ، کوڈھنگ ، تانہی نود ، پڑھی ، واچڑا

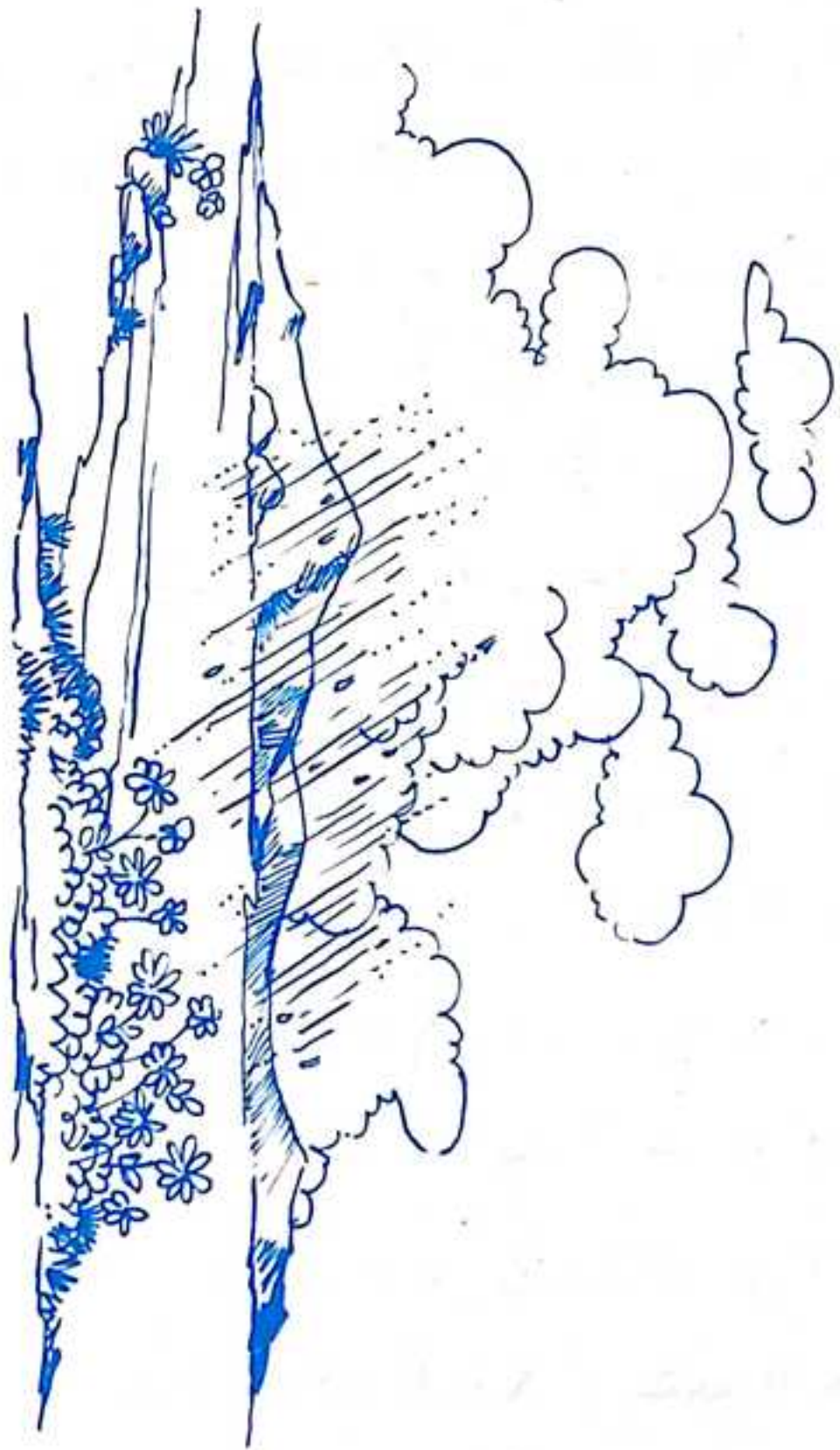
تڑپ ۔ سمین ، کوکر جھمبر ، جڑا ، شینگ ، سچ ۔

نیل رنگیں آسمان کہ چیاں چنڈاں زمین بیٹرو بیٹرکتی ۔ دتی پتن

و پراہی بڑزی ء پہ وت قدرت ء یک گراں بہائیں دادے ۔

آ زمان ء خوبورتی او شرنگی ۔ اے جہان ء کُل نہیں ۔ بلکیں زمین

ہم یک ندرہ اے پیش داریت ۔ زمین ء کلاں شہ شرنگ ،

حین او جمیل، شوخ او شنگ انسان دت رات قرآن گشیت بر انسان
 مکترین او شترترین مخلوق انت۔ او کلیں جهان په انسان او پیدا کنگ
 یت۔ مردوشی انسان دے شہر اے جهان او برنٹے او پیلیوی فامدگ او
 زورگا انت۔ انسان په دتی جنه او اوڈین نسلان هزار لوئیں ڈریں
 شے لمانتغاں۔ اے موٹر۔ جہاز۔ قلم، کاغذ، بجلی، مشین۔ کارماہ کل
 په انسان او خدمت او جگتی آن انسان دا ماہ او استاراں سرپیتہ۔
 زمین او سرب۔ شیر او سمندر کل انسان او یک یک کتو پوتغاں۔
 بر ڈریں نادر اھیانی درمان۔ تام۔ پوشاک۔ ننگ او ماٹری په پندترو او
 موٹر۔ جہاز۔ ریل۔ په دوشخ او مشین۔ مرشی تاں کارنت یا گزرت
 ک مشین پیله نه خنتی۔

انسان او من دنیا او چرطو او ارم او (عمر) زیات کونخ او درمان
 دولت نه ختہ په اے کسانیں زنده او حوا او ماہتا میں نرم و نازکیں
 جنگ او آدم او زمزاریں پنج گوں مزین مری او شان او کم نه
 انت۔ زنده او قدرت او خوبصورتی او شان۔ دوستی، مہر محبت او
 شری او گندخ او رند انسان گشیت که اے وخت کار موات۔

او من هڪو باتاں - که سومری ۽ سهری چانی دیدار ۽ کنان - ریبکان
 ۽ لیب کنان جنگانی لیب او . پچانی گرت . شری کسانکیس گس
 پل وگل کستی و مدپوشی چیدی رداشاں تاں بے . نختیں کہ تی چھ لے
 دے لوٹیت ۶ -

س اسے جهان ۽ گل زمین ، درستیں ساہارا ، سارتیں گوات
 ویشیں سا - آف دار - درشک و وڑ ویش مرگ - مور - مدگ ماہی او
 مال - جاناور او وہی ساہارانی ہندانت کہ شہ ایشاں ہریک ۽ ندرہ
 کھمک دل پسندانت کہ انتہا نیست انت -

دراہیں روش او شت ۽ لون لوین مرگانی - گھمڑ توار - کراہی
 کوکو یک مراگاہ ات - کونجانی ٹولی او ولہریغ پیری دیان ۽ بال ۽
 کنان ۽ دتی خاصیں موسم ۽ سرا نیام ۽ گوڈرخ کہنی او کفوت
 رنگیں ہونیں چم - من درنگانی - ساسراں اشانی گھمڑ ۽ جنغ کسانیں چورہانی
 شہ بھگیں آنو آں در کفغ نوح بال او ویش توری - من ہیالانی دنیا ۽
 عاشقانی کادگانی دان سومری آن برغ و سر کھنغ - پہنچ ۽ گوڑ پیغامان برغ
 و آرخ -

مور ۽ مرگ ۽ دھریس او ناچ . هزار لوئیں پرانی پٹن او پٹان بال
 دیلغ او وق سومری ۽ دہش کفغ ۽ پے مست او مدہوشی ناچ ۽
 ۽ کفغ - من بزو بیواناں جھنگلاں دنی ہلج ۽ ہولج - بیواناں چڑزانی رہیغ
 شتر مرغ ۽ درک وریر بال زندھ ۽ شہ بے سدھ و سار مستی ۽
 کیفان نوش کنوخ کوہ ۽ ملکہ کیفیخبر گوں وق سنہڑا میں سٹ و دیم ۽
 کئے گشیت - کہ قدرت بخیل انت - اے دنیا ۽ لیکوسی روشاں پہ شہ
 اے سراگاہ و موشاں زیات تی چھے بیتہ کنت -

آف ۽ چک ۽ ہرخ ۽ بوڑا ۽ کال یغ - یو ۽ کفغ - سٹ
 من سٹ ۽ یغ دراہیں زندھ ۽ بیچی ۽ گوازیغ ۽ قسم کفغ - گوں کھٹکاٹے
 ۽ بال گریغ ہجری ٹورگ ۽ ٹلغ لوڈ کفغ اے پراہیں ماتیں گل زمین ۽
 پشت ۽ گوات او فضا شہ ہزار لوئیں مرگاں پڑ انت - دنیا ۽ ہر ملک
 ۽ وق جند ۽ مرگ انت - سارتیں ملکان دگر - گرہیں ملکان - دگر ،
 کوہاں دہی میدان وٹپاں قسم قسمیں مرگ کندگا کانت -
 کوہانی اندر ۽ گرانی آفان وٹ ۽ کیفیخبرانی گھرو دہش تواری ۽
 کند ۽ تہ قدرت گوں وق لون لوئیں مہرو دوستی آن کندغ ۽ کیت -

ہر مرگِ وقتی خاصیت اسے داریت - اند لوہار پہ وقتی چب ء نملد
 تہ بیٹرو پہ وقتی نیل لوئیں آنو دھیک آن سیسو پہ وقتی عام
 ء - تہ کوبخ پہ وقتی آواز و کرام ء کہنی پہ پیغام بری ء تہ کفوت
 پہ وقتی کوکو ء - باز پہ جنگ ء تہ وہبا پہ ایمنی ء -
 جسے رنگ ء من سمندرو زر ء تہالون لوئیں ساہار انت -
 مازانوں کہ دھرتی ء سے ہیر آن ادیک بہرے ہلکی انت - سمندر
 ء اندر شہ قسم قسین ساہاناں پُر انت - دنیا ء کلال شہ منزائیں سہار
 ویل ماہی دے سمندر ء نندوختت سمندر ء اندر شہ رنگ رنگی کسان
 و وزن ہزار! سہار و ماہی آن پُر انت دنیا ء وہش تری خوراک
 دے من سمندر ء پیدا بہت - زر ء تہا ماہی دے قوم قوم ء بہر
 انت - ہر بھیری ماہی گوں وقتی راج ء بھی ء جزیت - ہندے ء
 پاکس آنی راج انت - ہندے ء کتہ ء جاگے گور روان انت -
 تہ ہندے ء سوہرو سیلان انت - لہتیں ماہی تیاہ ء کرا بہت
 اد کرڈے ڈبیں گرانیں آن ء - ماہی شف روش من سمندر ء تہا
 جنان ء ملکان گزان ء زندہ ء چیاہیں روشاں پہ زونگ و شنگال

گودازینت۔ ہے رنگیں ماہی سے است است کہ گوں پہیا بینغ ء
 ہزارانی لیکو ء پہ خوراک ء دیم ء پہ وہی ڈریاں دینت۔ رنگ و
 ہر ء موسم ء اغدے گڑداں اولی ملک ء کائیت شہ ہزار ما سال ء
 ایشانی ہے جزو پندھ اولی واجبیں۔ ماہی آں ہجی ء من سمندر ء ہزار
 لوہیں وہی ساہار و درشک رُذنت۔ ہر یک ء وئی رنگ انت وئی
 دروشم ! وئی بھیر وئی واج ہے اختلاف ء سمندر ء زندھ ہمک
 سنہرا کتہ کہ توصیف اوستا ء پہ گالوار نیست انت۔ تیاب وئی
 یک دروشمے پیش داریت۔ زر ء کندھی ء رنج دھڑ ء شفاں شہ
 سمندر ء لون لوہیں ساہار کائیت۔ ریشانی اندر ء پروت ہند او سوڈاں
 ٹاھینت۔ سمیدا آنو آن دینت تیاب ء کندھی ء وٹ ء سمندری ہڑاں
 مرگ سمندر ء چکا نرم نرمی ء بال کفنت۔ ہر وختے ء وئی شکار
 دیش۔ تہ شیموش ء دیاں شکار ء دن ء زینت بال ء کفنت
 ہے رنگ ء سمندر ء مزائیں ماہی کسانیں ماہی آں ورنت۔ ساہارانی
 روز ساہار انت۔ ہر کس دھمی ء دوست او ہر کس وہی ء دوست
 واہ۔ نین دوستی ساہرا انت۔ نین کہ دشمنی۔ یک جہانے کہ سرو دُوب

سہا نینی ۔ یک دنیا ۽ کہ کنار و کنڈھی معلوم نہ اِنٹی ۔

سمندر ۽ نڈارہ چڑو ماہی او سہار نہ اِنٹ ۔ بلکیں سمندر دت لے

یک نڈارہ اسے پیش داریت ۔ سمندر ۽ رنگ ہر بند ۽ دہمی اِنٹ ۔

نڈ کنڈھی ۽ تیاب ۽ سمندر سہرا نٹ ۔ دبیر ۽ زیات سہر ۔ نیٹ

نیل بیت ۔ نیل بوئیں نڈ ۽ چکا آنی جہاز چوگینر ۽ لوڈ ۽ کان ۽

یک بانورے معلوم بیت ۔ سمندر ماہ ۽ کسان و مزن بیغ ۽ گوں وئی

لہراں دے کسان و مزن کنت ۔ چاڑدھی ماہ ۽ شف زہری سمندر ۽

چول او جو زگ گندغ لوٹیت ۔ کہ عجب رنگاں ۔ سمندر آرام ۽ نہ نخت ۔

چڑو لہراں چولاں کاریت ۔ ہر لہر گوں تیاب ۽ ٹکر ۽ واڈت او ناکامی

۽ گڑدیت ۔ آغڈے دہمی لہراں لہر ۽ ہند ۽ تیاب ۽ پرکنغ ۽

کیت ۔ شہ ہزارانی سال ۽ سمندر چوش گل زمین ۽ رکاں سچکینیں ۔

سمندر ۽ سہار عجب اِنٹ ۔ کڑوے چکاں کاریت چوش کہ ویل ماہی

او پاگاس کڑوے آنوآں کاریت چوش کہ سہر او لچھر ۔ سمندر ۽

ہمکر کسانیں سہار دے است اِنٹ ۔ کہ گوں چڑائیں چھاں گندغ ۽

نڈی آن سمندر ۽ اندر ۽ ہمکر مزائیں کوہ دے است اِنٹ چوش

کہ کوہ ہمالیہ - سمندر و اندر شہ سی ہزار فٹ و گیش مے جھلانکیں
گڑا است انت۔

سمندر و اندر و دریاب دے است انت ایشاں رو گشت۔
کردے رو گرم انت۔ کڑدے ساڑت اے وتی وٹ و ملکافی گوات
او آف و سرا مزائیں اثرے دھور ہیاں چوش کہ برطانیہ و وٹ
و گرین رو (دریاٹے) بہیت جے پار و برطانیہ اگر باز ساڑت
نیں۔ چوش کہ بائیں بیٹیں۔ اے سمندر انت۔ کہ اشی آف روش
و گرمی و گوں بھاپ بیت بڑز و روت پدا اعدے ساڑت
بیت ہور و گوارینی۔ سمندر و آف ہمکہ زہری کہ واڑتہ بنی۔ سمندر
و اندر و اغد بوجی او جہازے آف ہلاس بیت۔ تہ آہناں تہ
کشیت۔ ہے پار و گشت۔ کہ چیاہیں چنڈاں آف انت۔ پو ورغ
و ہک ترپے نیں۔

گل زمین و پراہیں ڈوبر و وہی مدارہ اے کوہ پیش دارت۔
دنیا و کلاں شہ مزائیں کوہ ہمالیہ انت دن سنکرت و ہمالیہ
ہن و لون و گشت، اشی و کلاں شہ مزائیں چوٹی ماؤنٹ

ایورسٹ " بیست دنہ ہزار فٹ بُرز انت۔ کہ اشی سرعاً زمین دُورک
 چڑا شہ برف ء ڈھکتی ہاں۔ پرہے برف ء علاقہ ء دے ریم دکاہ
 مورنت۔ ساہار است انت۔ کم تر بڑزین کوہ چوش کہ پامیر،
 وار جینگ کوہ کشمیر ء کوہ۔۔۔۔۔ اسلیں گزارہ اے پیش
 دارنت۔ کہ اے کوہ شہ درشک و کاہاں ڈھکتی آں۔ لون لونہں درشک قسم
 قسم ایں پل، وڑ ڈڑیں میوگ۔ ساڑتیں گوات۔ و ہشیں آت ہشی
 آنی ساہ مرگان توار۔ جھبران تاش، آسک و سوانانی ترکنج، کئے
 انت ہ کہ اشانی گذغ ء نہ لویت او ہواں مڑم کئے انت کہ
 اشانی دیدار ء سیر ء کنت ہ

کوہانی دیم ء وڑ ڈڑیں پل و بہار ہمکہ شرننگ انت ہمکہ مہاندرا انت
 اشی بہی ء بڑزو بالا دیں درشک، ڈرک۔ وڑ ڈڑیں کوہ۔ ہندے ء
 ننگ مرمر۔ ہندے ء سنک ء موشی۔ ننگ خارا۔ ننگ سہرانگ
 سفید اے کوہانی سرعاً انسان ہ ایت۔ تہ دنیا او جہان ء شہوشیت
 من تہ شان کہ وقی جند ء دے شہوشیت۔

گوات دے بازیں بھیر ء غنت چوش کہ ساڑت۔ گرم۔ روار

گرد پیر سرگوات - ڈکنٹر - سمندر ۽ پلو ۽ شہ آدھیں گوات یا شہ
 سارٹیں ملکاں کشوخیں گوات سارٹ بیت چوٹس کر شہ روس و سائبریا
 ۽ پلو ۽ آدھیں گوات میں بلوچستان ۽ سارٹی ۽ مان کیت - جے رنگ
 ۽ ہور دود ۽ رند گوات سارٹ و ویش بیت - رند گوات سارٹ
 و ویش بیت - گوڈتغین نودانی پو ۽ گوات ہمکر خوبصورت بیت - کر
 ست ترکی و اجیں شاہرے سمو ۽ گوں ہے گوات ۽ تشبیہ دات
 و گشیت -

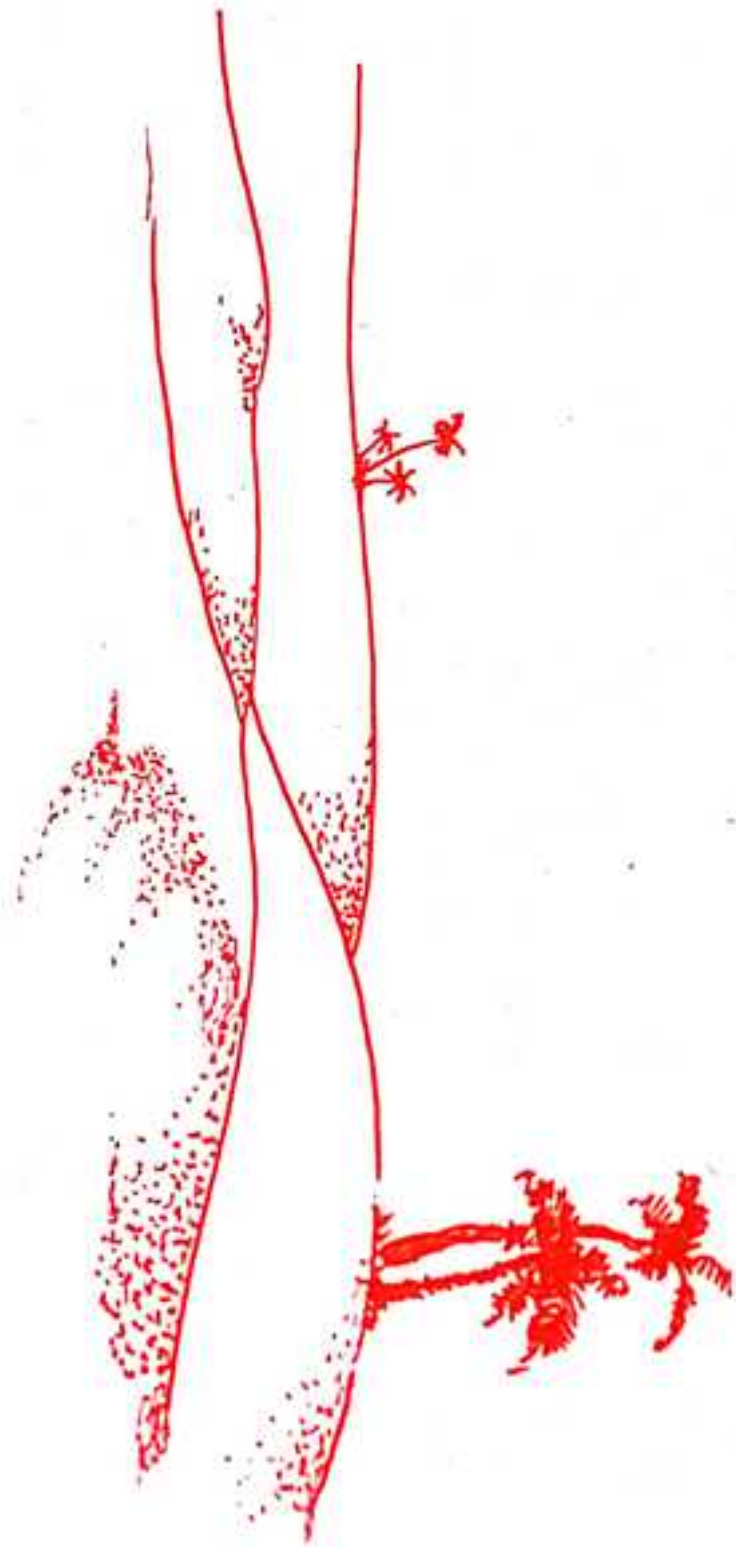
سو خوشبوئے چو گوڈتغین نودانی پرا جے رنگ ۽ گہ میں ملکانی پلو
 ۽ شہ آدھیں گوات گرم بیت - زمین ۽ ہر ہیک ۽ ہر کلاک ۽
 اندر ۽ گوات ہریت -

زمین ۽ روش ۽ چاریں چنداں چرخ ۽ شہ موسم ٹہنت - جے پار
 ۽ ماگندوں کہ سال ۽ چیار موسم انت - مے ملک ۽ زمتان سارٹیں
 شت زن انت سال ۽ کلاں شہ مزائیں شت ۲۳ دسمبر ۽ شت انت
 او کانیں روش ۲۳ دسمبر انت - ہے رنگ ۽ سال ۽ کلاں شہ کانیں
 شت ۲۲ جون انت او مزائیں روش ۲۲ جون انت مارچ اوستمبر

ء شفت او روش گش ء کہ بر اور انت - موسم آنی بدل بیخ ء شہ سال
 ء مختلف این ہران مختلفیں فصل رسنت - چوش انسان یکمیں شہ
 موسمانی تاکنخ ء شہ بھیمیت - موسمانی بدل بیخ ء شہ فصل پشفت
 زنک و بریت -

گل زمین وت شہ کلاں زیات ندرہ پیش داریت - ارسطو او پیش
 زانتکارانی خیال ات کہ گرمیں زمین ء شہ زندہ وت پیدا بیت
 ارسطو ء گوئشہ کہ زانتی حقیقتے - پچے کہ آنی ء بغل (زیرہ)
 لکڑا - اد شک شہ زمین زمین ء در کفخ ء دیتخ انت - ارسطو
 ء ساری مروشی ء شہ دہزار پنخ صد سال پیش زانتکارانی خیال ات
 کہ زندہ شہ گرمیں زمین ء پیدا بیت - کلاں شہ سری تھلس ہامیں
 یونانی زانتکار ء گوئشہ کہ زندہ شہ زمین ء پیدا بیت -

” اولی صدی ء نیم ء داں ہاخ ء شہ زندہ پیدا بیت
 والی نظریہ راست لیکن بیت - بے نیں ما زانوں - کہ زندہ گرمی شہ
 ہاخ ء پیدا نوت - گڈا دے زندہ ء گوں زمین ء باز زمینیں
 رشتہ اسے است انت زمین پہ زندہ ء انکیو بیٹر (Kubator)

ہر مء دات - مازانوں کہ مور ، مدغ - مکڑ ، ریزم ، زیم ، مار او
 دہی بازیں سہدار مں زمین ء اندر ء آنز آں ایر کنت - ہے
 آنز زمین ء اندر ء دت چوری بنت -

دھرتی ء کسانیں ساہاراں کلاں شہ زیات ہشیار و مہتر مورنت -
 زانتکارانی گشنیں کہ مور ء پانزدہ ہزار قسم انت - اشال شہ
 چڑ پونچ ہزار قسم ء مور اوارمی زندھ ء گوازینت - مور ء
 یک ء بلوچی ء مشہوریں متلے - بلوچ شہ دیری گشت کہ مور
 شہ بلمان پیغامبر ء دخت ء قطار ء جُزنت - او یک تفاق
 ات -

امریکہ ء مور ء یک خاصیں قسمے فنجانئ مور گشنغ بیت - فنجانئ
 مور وئی دھرتو ء دت زمین ء روینیت - مزن کنت او کرم
 کنت - شہ یک فصل ء پونچ لکھ ء شہر والی مورانی سال ء خوراک
 پیدا بیت -

امریکہ ء اے مور ء یک قسمے ایٹھ گشنغ بیت - اے قسم
 اور درشکانی پنان کترنت کسائیں ہکر کنت - ہے ہکران سرء

چکا زبریت من کاڑھ ء بربت - زانتکاراں بہیت چارغ ء گوں
 دیتہ - کہ ہے تاغانی پہ فنگس کشیغ ء مور بربت - او ہے تاغانی
 چک ء فنگس ء رودینت - ہر مورثہ - وقی تول ء ہشت ڈوڑ
 زیات تاخ زبریت باڑت -

کنج این فنجائی مور ورنابیت تہ دتی پت رو لوغ ء شر
 فنگس ء نج ء دف ء کنت و باڑت - دیر یک ہوڈے ٹہینت
 نج آل ہمیدا مورینت - بے ہوڈے اندر ء آز آل دات -
 پجوری مزن بینغ ء گوں فنگس ء دہمی باغ آل بربت بخان ء - او
 ہذاں ٹامہینان ء نیٹ پنجاہ سہ گیست لکھ ء شہرے ٹہیت فنگس
 مورانی مزائیں خوبی اے ہمیش انت - کہ آپتی ء نہ مرنت نین گوں دہمی
 موران مرنت - اے پار ء کہ اے دہمی مورانی خوراک ء نہ ورنت
 نین کہ دہمی مور ایشانی خوراک ء دست ء لائینت -

مزائیں ٹوک ہمیش انت کہ اے باغانی اندر ء فنگس ء یک قم

۶ سوا ————— نیئے - نین لہم و کاہ رودیت

زانتکارانی خیال انت - کہ اے مورانی دف ء ہے رنگیں شے

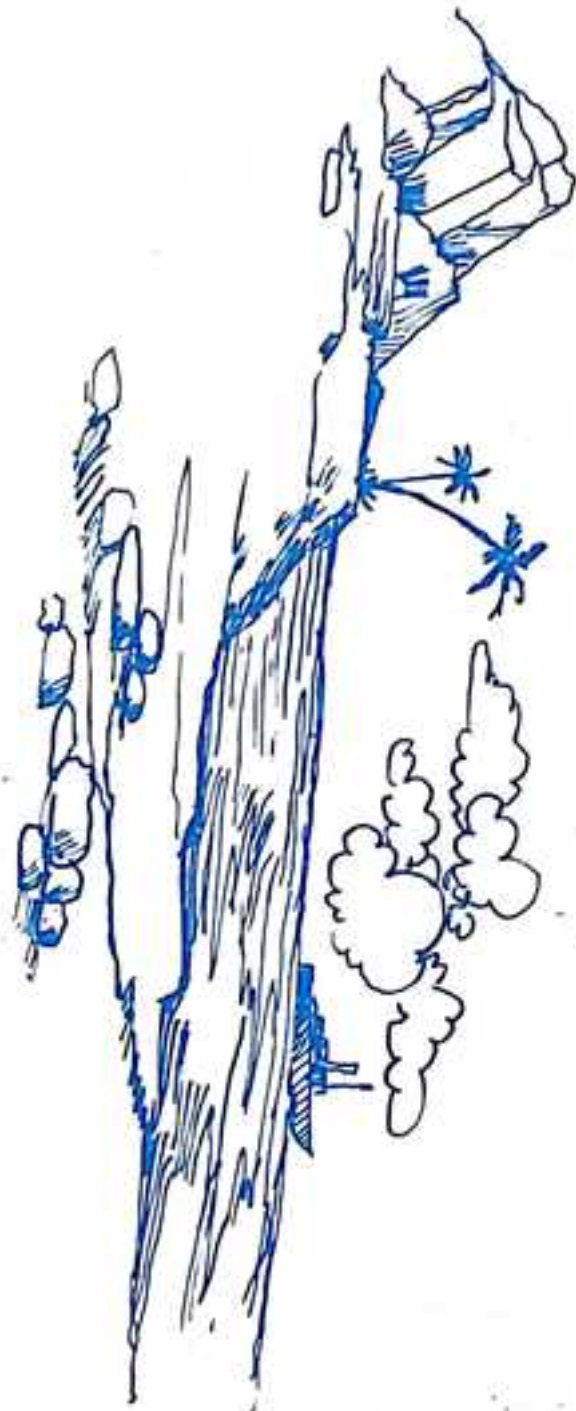
اے ضرور است انت۔ کہ فنگس ء سوا دہمی شے ء ہشک کنت۔
 فنگس ء شہ یک۔ پلے رُدریت کہ برومیشیا گشغ بیت۔ موران
 خراک فنگس ء جند او بیج میں بلکیں ہے پُل انت کہ مور گڈاں اکتش
 او گرر ء دخت ء ورتش۔ مور دراہیں روش در ء شہ تاخان ڈھو
 ات کارنت۔ فنگس ء برنت ہے تاخان سرا موریان ء۔ زوہیں دغار
 ء تیار کنان ء۔ چوش دراہیں ارم ء مور کار ء کنت۔ زانتکارانی
 خیال انت کہ اے مور شہ گوہستغیں چل ملین سال ء فنگس ء زیشغیں
 چوش مور شہ انسان ء دے پیش وقی خوراک ء وت مورینت۔ روڈنت
 او کرم کنت۔ انسان ء او مور ء سوا دہمی پوج ساہار وقی خوراک ء وت
 ز مورینت۔ روڈنت او مزن کنت۔ مور شہ۔ دنیا کلیں سہدراں
 زیات ڈکھ کنت۔ فنجائی مور ء کاردار دو بھیر ء غنت۔ یکے ء بھر
 دہمی ء مائینس MINUS گشت۔ میجر دری کاراں کنت۔ تاخان کاریت۔
 ہڈاں پٹیت۔ مائینس باغ ء مالی انت۔

آنو آن خیالداری ء کنت۔ زوہیں پیدا بتغیں چوریاں چٹیت۔ ہند
 ء صفائی ء کنت۔ فنگس ء گڈیت۔ کرم کنت۔ چوریاں روش دشف

فلگس ۽ پلاں ۾ ورغ ۽ دنت۔

مورانان ۽ داچ ۽ یک دہمی ۽ دشمن انت۔ دختے ک
 ارتنناں۔ تہ ہزاران تعداد ۽ من جنگ ۽ پڑ ۽ ٹپی بنت۔ کش جان
 اشان جنگ کہ یک دھکے ۽ رائی بیتہ۔ تہ ہیر باز مشکل بیت
 پچھے کہ مورانان ۽ رند شہ کلین شاہداران کامیابیں زندھے گوازیبت
 ہے پار ۽ مور دے شہراں جنت او اجتماعی یا اداری زندھے گوازیبت
 ہے پار ۽ جنگ ۽ دخت ۽ کلین قوم اد شہر یک ہند بیت ہرنی
 کہ ماپیش ۽ گوشتہ مورانی یک شہر ۽ آبادی داں پنجاہ لکھ ۽ دے
 بیت۔

امریکہ ۽ گرمی اُلکھاں کلاں شہ خطرناک اد مڑدین مور آباد انت
 کہ اکائیٹس کشن بیت۔ ڈاکٹر ولیم یب ۽ اسے مور ۽ جنگ اد روش
 وروزینی زندھ ہیلوی ۽ دیتہ۔ ڈاکٹر ۽ گوشتہ۔ کہ ہر دخت اکائیٹس
 مور ۽ لشکر پلوے ۽ دیم ۽ کنت۔ تہ اشی اگہ پرج شے جکتہ زکت
 اسے کلاں باڑت وزان ۽۔ پڑدھواں ساہدار بھجتہ کناں کہ بال گپتہ
 بنت۔ مور ۽ دہمی کھنکر و قوم دے ششاشی ۽ تڑیت۔

مورانی شہر صدائی مزاج گزان سرا انت۔ سری کہ شہرے بہت
 اشیا و چڑویک دگے بیت۔ دخت و ہجی و دگ رونت
 باز بنت۔ نیٹ ہزار ہادگ گندغ و کائنت۔ مور چڑو من قطار و
 جزنت۔ ہے پار و کڑو دے دخت و رند اسے دگ ہمکہ اچاد صا
 بنت۔ پوش کہ گوں دست و برادر کنگ بیتغت۔ مور ہے ساگی
 این یک و چک و رونت کائنت۔ ہر مورے کہ شہر و رغنیں
 چیزے ضرور برغنیں۔ ہوگی و روغ و مژدم مور و نہ گندیت ہے رنگ
 و شہر و در و روغ دخت و ہر مور ہوگی دست انت۔ لے
 کار کونہیں مور باز اشتافی و جزنت، اسل ساہی و نہ خفت کار چڑوکار
 اشانی ایمان انت۔

مور ہورانی روش و باز زیات کار کناں۔ افہ ہور و آف من شہر
 و بہیت تہ دگ دے خراد بیت۔ اندر و ایریں آزرے تربنت
 گرم و ایریں سامان د وھڑ دے آخوبنت، ہے دخت و مور
 ادار بنت اد کلین آنو آں چوری آں وھڑاں یک یک یک کناں
 دن و زیرنت در و روش و چک و ایر کنت۔ ہے دخت

ء شبر ۽ دروازگانی دف ۽ لون لونین مدرک - زرت باجھری اگنیم
 او دہمی ہر قسم ۽ دان ۽ کنڑو آنی دُہیر او دہمی چھی گندخ ۽
 کائیت - مور دگ ۽ گیاں ٹپاں در ۽ سُنٹ پُرسْتغین بھتانی گیاں
 هاخاں در ۽ سُنٹ پُرسْتغین بھتال اغدے جنت -

مور ۽ شبر ۽ بھیس شے مہان انت - ہر مور ۽ لون ۽
 یک نہ یک دائمی مہانے المی است انت - مور ۽ یک مہانے
 کائیں موخو انت اے کائیں موخو شہ قدیم ۽ من مور ۽ لون
 ۽ نشتی آں - اے مور ۽ کلہیں خصلت او خو ۽ حان ۽ سستی انت
 اے شف او روش مور ۽ فاج ۽ وق شکل ۽ بدل کنت -

مور ۽ دہمی مہان یک سہدارے کہ بیٹل گُشخ بیت - بیٹل وق
 چک ۽ هاخاں ریشیت گڈا روت لون ۽ بھت ۽ ہندے ۽ ہے
 رنگ ۽ نندیت - کہ اشی اگہ درغے معلوم بیت - کارداریں مور کہ
 آزاں پہ ایر کنت ۽ کارنت - تہ ہے بیٹل والی درغ ۽ اندر ۽
 ایر کنتی - بیٹل سرا دراژ کنت ہے آنو ۽ وارث - کارداریں مور
 دہمی آنو ۽ کارنت - اغدے ہے درغ ۽ ایر کنتی بیٹل ہمیشی ۽ دے

دن و کنت وارث - ٹیل وٹی درمیں ارم و (عمر) ہے رنگ و
مزا و گوں نندیت - بے کارمی و آنو آن وارث -

مور و یک دگر مہان یک مارے - اے کسائیں مار مور و باغ
و آنو آن دات - مار و پوری در کفغ و گوں شہ مور و ہوڈ
در کفت رونت - زانتکارانی ہیال انت - کہ ہے باغ و آب و ہوا
پہ مار و آنو آنی پوری بیخ و بار جوان انت - ہے پار و مار آنوں
ہے ہوڈان اندر عا پر کنت - نا ہے وٹ وٹی جند و ہوڈ و اوتاکی بیت
یک تی بہانے لٹے - اے بوٹ کار داریں مور و چک و وٹی
زندہ و گوازی نیت - ہمکریں تو روے مور و مزدور لائینت - کہ ہر
مور و دوئیں پہناداں دور بوٹ نندیت تا کہ یک پلوسے شہ وہی و
گان مویت - اد مور و پہ جزغ مشکل مویت -

قدرت و یک وہی ندرہ اے دے مور و ہمکریں پیش داریت
من ریگستاناں یک خاصیں مورے است انت - کہ بینغ و ہیران و
(Honey Polaul) گشغ بیت - اے مور و خوراک شاہ بلوط و رس
انت شاہ بلوط و رشک و پیار و اجیں حوض شہ رس و پر بنت -

او - بینغ و ہیران و مور و روز ہمیش انت - پر ٹوک تہ ہمیش انت
 --- --- --- --- --- اے رس یا آن و کرم
 کفغ و پ موران یک عجیب کارے کتہ - مور وتی گار و اندر و
 کڑدے مور پ ہجے کار و حت - کہ آن سیریں و خاں اے رس و
 وتی لان و ہند دینت ، او ڈکھال و جے لان وال رس و
 کشت او باقی موران ورائینت - تہ کارندہ این مور دراہیں سال
 عہے رس و کارنت مخصوص موران ورائینت نہیں کہ اولی مورانی
 لان و ہند سرنیا تک - تہ مور دہی کارندہ این مورے دن و رس و
 مان کفغ و رائی کنت - یک برے کہ کارندہ این مور کرم بیتہ
 تہ گڈا اشی و دہود داں اشی لان داشتہ کنت - رس و مان
 کنت - اے دے نہ کتہ نخت - اے مور و لان و گوژد روت
 یلہ بی آن و - لان روت یلہ بی آن و - داں ہتے سندھو و کہ
 اے مور جزتہ نخت - ہدی اے مور ہوڈ و پہناد و چو انگور
 و تازہ این کنڑو و کیتی و بیت -
 قدرت و ہر شے باز سنہڑا میں خوبصورتیں رنگ رنگیں نڈارہ

اے پیش داریت چھے بہ بیت پہ گندگ ء۔ مس اے دھرتی ء
 کسین ساہار کہ چڑوئیں چھاں گوں گندخ ء۔ ایت۔ شہر گر
 دھیل ماہی کہ شہر اے کسین ساہاراں کڑوڑھا دھک ء۔ مزن
 ۔ است انت ۔ زمین ء پشت ء کسین ساہاراں پہچی ء
 مزائیں ساہار دے یک ندرہ اے پیش دارنت۔

مس جھنگل آن پہاڑہ (بارہ سنگھا) گوں دتی شرنگیں شاہاں
 پہاڑہ ء رمخ کہ من جھنگل ء یک ہند بیت۔ تہ یک ندرہ اے
 پیش دارنت۔ ہے رنگ ء کوہی پاشن ء۔ مستی اور مزن مرن۔ دراتریں دل
 ولین شاہ۔ آسک ء سنہڑائیں جم شیفتغین شاہ، بلوچی ء مشہوریں تملے
 کہ کرگوٹھک ء شکار ء شہر آسک ء ندرہ شترنت آسک ء خوبوتی
 دت بلوچی ء تملے بیٹہ۔

دھرتی ء دہی ندرہ اے درشک ودار پیش دارنت۔ کوہانی سرا
 ہمکہ مزائیں درشک انت کہ آہانی سرا مڑوم پہ کلمہ دیتہ کنت
 مزائیں درشکانی پہچی ء کسان کسین درشک بے شمار انت جھنگل ء حسن
 بہارگاہ ء ارتقا۔ سرا بیت۔ ہر پلوئے ء لون لونیں قسم۔ قسم

ایں کسان و مزینیں پئی، گوات ۽ کشغ ۽ گوں اشانی جھونٹخ چوشس کہ بانور
 یک بند بیتو دھریس کنفا انت۔ ہے جھنگل ۽ گل و پلانی پہچی ۽ ہند
 ہندے ۽ بہرخیس آف ۽ وشیں توار من آف ۽ اندر ۽ ہنجانی بوڑا
 ۽ تار ۽ جفغ۔ کندھی ۽ آسک و سروان ۽ آف ۽ ورغ ۽ پہ
 چو نہو یغ۔ ساڑتیں گوات۔ چیاریں چنداں سوزغ۔ آف ۽ اندر ۽ ہند
 ہندے ۽ مزائیں ڈرک۔ ہے وخت ۽ انسان ۽ دوستیں مڑوم وشے
 گیر کائیت۔

الغرض اے دھرتی۔ ماتیں گل زمیں۔ آسمان۔ کائنات ۽ ہر بہرا
 ہر ٹکر ہر شے و ت یک پہلویں خوبصورتیں روح بردخیں گزارہ اے پیش
 داریت او الو ۽ کنت۔ کہ قدرت اُسل بخیل نیں۔ بخیل۔ نہ ہانیت
 کہ اشان ۽ نہ گنداں۔ شہ اے یل و سواداں مڑو ۽ نہ گراں۔

ہماری مطبوعات

نمبر شمار	نام کتاب	مصنف کا نام	قیمت
۱-	جوانسال حصہ اول	عطاشاد	۲ / ۵۰
۲-	جوانسال حصہ دوم	میر گلزار خان مری	۲۹ / -
۳-	بلوچستان کی کہانی شاعروں کی زبانی	میر گل خان نصیر	۱۵ / ۰۰
۴-	بلوچی رزمیر شاعری	میر گل خان نصیر	۲۵ / ۰۰
۵-	بلوچی عشقیہ شاعری	میر گل خان نصیر	۲۵ / ۰۰
۶-	صحافت و ادبی	کمال الدین احمد	۳۰ / ۰۰
۷-	آئینہ خاران	عبدالقادر اشیر	۲۰ / ۰۰
۸-	پریوں کی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / -
۹-	بلوچی عشقیہ کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۱۰-	قدیم بلوچی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۱۱-	بلوچستان میں فارسی شاعری	ڈاکٹر انعام الحق کوثر	۶ / ۰۰
۱۲-	جوہر معظم	گل محمد ناطق مکرانی	۳ / ۰۰
۱۳-	دیوانِ علیم	علیم احمد علیمی	۶ / ۰۰
۱۴-	سر مست بلوچستان	ذکیہ سردار خان	۶ / ۰۰
۱۵-	بلدہ گراناز (اردو انگریزی)	بشیر احمد بلوچ	۱ / ۲۵
۱۶-	بلوچستان ما قبل تاریخ	ملک محمد سعید دہوار	۴ / ۰۰
۱۷-	نغزہ کوسار	عبدالرحمان غور	۲ / ۲۵
۱۸-	بلوچی گرامر	یجر مولکڑہ ترجمہ محمد بیگ بلوچ	۲ / ۰۰

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ